

Årsplan 2023/2024

Innholdsoversikt

1 Velkommen til Varhaug idrettsbarnehage

2 Barnehagens visjon

2.1 Pedagogisk profil

3 Barnehagens verdigrunnlag

3.1 Mat og måltider i Varhaug idrettsbarnehage

3.2 Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

3.3 Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

3.4 Barnehagen skal fremje danning

3.5 Barnehagen skal fremje læring

3.6 Progresjon

3.7 Tidleg innsats

4 Utviklingsområde 2023/2024

4.1 Godt språkmiljø for alle barn

4.2 Inkluderande barnehage og skulemiljø

4.3 Hakkebakkeskogen og sansane våre

5 Medverknad

5.1 Barns medverknad

5.2 Foreldresamarbeid

5.3 Trafikksikker barnehage

6 Overgangar

6.1 Når barn byrjar i barnehagen

6.2 Overgangar i barnehagen

6.3 Overgangen mellom barnehage og skule

7 Samarbeidspartnerar

7.1 Samarbeid internt i barnehagen

7.2 Samarbeid med eksterne instansar

8 Dokumentasjon og vurdering

1 Velkommen til Varhaug idrettsbarnehage

Varhaug idrettsbarnehage er ein barnehage som har fokus på bevegelsesglede og meistringskjensle i ein sunn kvardag. Me er ein kommunal barnehage som starta si verksemd 1. august 2012. Varhaug idrettsbarnehage ligg fint plassert i nærleiken av Varhaug idrettslag, som me har eit nært samarbeid med. Her har me tilgang til idrettshall med turnrom og klatrevegg, og eit godt uteanlegg med forskjellige banar. Med andre ord treng me ikkje å gå langt av stad for å skifte «stove» og oppleve bevegelsesglede.

Me er ofte ute og på tur, og me har mange kjekke turmål i nærmiljøet vårt. For dei lengre turane, så har me egne elsyklar med korgar som barna kan sitje i.

Barnegruppa er fordelt på 3 avdelingar; Spretten, Piruetten og Salto. Spretten er vår småbarnsavdeling og har dette året barn i alderen 1-2 år. Til saman er det 13 barn på denne avdelinga. På avdeling Piruetten er det i år 18 barn i alderen 2-4 år. Og på avdelinga Salto er det 22 barn i alderen 4-6 år.

2 Barnehagens visjon

«Alle skal oppleve bevegelsesglede og meistringsskjensle i ein sunn kvardag»

Som idrettsbarnehage ynskjer me at barna skal:

- Oppleva bevegelsesglede på sitt nivå, både inne og ute.
- Ha ein variert kost og smarte matvanar som gjev energi til å leika heile dagen.
- Lære gjennom å bruka heile kroppen og kjenslene aktivt i kvardagen.

2.1 Pedagogisk profil

Menneskesynet til Varhaug idrettsbarnehage er at alle menneske er like mykje verdt, uansett utsjåande, etnisitet, religion og livssyn. Barna skal få ein positiv sjølvoppfatning gjennom kroppsleg meistring og me legg vekt på samarbeid og god sportsånd med fokus på respekt og forståing for kvarandre. Barnesynet vårt er å sjå kvart enkelt barn på sitt individuelle nivå. Barna fortentar å verta møtt med omsorg og respekt, slik som dei og i tidlig alder klarar å visa til barn på eigen alder.

Me har også eit læringssyn som seier at barna er kompetente og skal ha mogligheit til å medverka til eiga læring; barn lærer igjennom lek og rørsle og skal oppleve meistring gjennom formelle og uformelle aktivitetar, åleine og i samarbeid med andre.

3 Barnehagens verdigrunnlag

Personalet i Varhaug idrettsbarnehage skal verne om eigenverdien til barndommen. Kvardagen skal vere prega av vennskap, leik og trivsel og me vaksne må sørge for at barna har ei positiv oppleving av å vere i barnehagen. Barna skal bli møtte av autoritative vaksne som er varme, omsorgsfulle og grensesetjande.

Personalet i barnehagen har saman utarbeidet tre kjerneverdier, og me skal jobbe aktivt med desse i kvardagen vår. Desse er:

- Meistring
 - o Personalet skal gjennom leik og aktiviteter i kvardagen legge til rette for gode meistringsopplevingar.
 - o Me har ein kultur der me motiverer, heier på kvarandre og gjev positive tilbakemeldingar til kvarandre i kvardagen.
- Tryggleik
 - o Personalet som ser og møter barna på ein gode måte.
 - o Me har struktur og rutinar i kvardagen.
 - o Personalet skal anerkjenne og verdsette ulikheitane hos kvart einskildt barn.
- Raushet
 - o Me ynskjer å vere ein JA-barnehage.
 - o Me skal ha ein gjensidig respekt ovanfor kvarandre.
 - o Personalet er bevisste på å vera gode rollemodellar.

Vårt verdigrunnlag legg grunnlaget for barnehagen sitt arbeid med omsorg, leik, danning og læring.

3.1 Mat og måltider i Varhaug idrettsbarnehage

Uten mat og drikke, duger helten ikkje.

Hos oss får barnet ditt tre gode og næringsrike måltider servert kvar dag. Maten i barnehagen gjør at ditt barn får energi nok til å leike, lære og vere i aktivitet gjennom dagen. Me jobbar kvar dag for at maten vi serverer skal være god, smart og variert. Me er opptekne av å lage mat frå bunnen av, og benytter oss av ferske og gode råvarar i matlaginga. Me vil at måltidene skal være prega av ei positiv stemning, og at barnet ditt skal bli inspirert til å prøve ulike smakar og konsistenser. Du har kanskje erfart at barnet ditt må smake ny mat mange gongar før den blir likt og ete opp? Hos oss skal barnet ditt få møte ulik mat gjentatte gongar, samtidig som vi serverer variert kost. Måltidet i barnehagen er ein fantastisk arena for sosialt samspel og læring. Rundt matbordet har me god tid til samtaler og til å teste ulik smak, lukt, farge, konsistens og form – og til å lære av kvarandre. Rundt måltidet snakker me også om mat og kosthold i ein naturleg samanheng.

3.2 Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet skal ivareta barnet sitt behov for omsorg ved å:

- o Skape tryggleik, samhøyrse og trivsel.
- o Bygge opp om tillit og ein god relasjon.
- o Sjå kvart enkelt barn.
- o Vise at me bryr oss og at me vil barnet sitt beste.

Omsorg skal vise igjen i alle situasjonar. Gjennom leik og aktivitet skal me tilby barna ein kvardag prega av glede, humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet.

3.3 Barnehagen skal ivareta barnas behov for leik

Personalet skal ivareta barnet sitt behov for leik ved:

- o At leiken skal ha ein sentral plass i kvardagen i barnehagen.
- o At leik skal skje på barnas premissar og me vaksne er lydhøyre.
- o At leiken skal vera ein arena for å utvikla venskap, læring, sosial og språkleg samhandling.
- o Å inspirera og tilrettelegge for ulike typar leik ute og inne.
- o Ved å støtta, oppmuntra og delta i barns leik.

Me ynskjer at alle barna i barnehagen skal oppleve glede, humor, spenning og engasjement i leiken. I tillegg til at leik er ei kjelde til læring, har leiken ein eigenverdi og er ei viktig side ved barnekulturen.

3.4 Barnehagen skal fremje danning

Personalet skal fremje danning ved å ha fokus på at barn skal:

- o I gjennom samspel med andre forstå seg sjølv som eit verdifullt menneske i eit fellesskap.
- o Utvikle evna til å reflektera over egne handlingar og veremåtar.
- o Vera prøvande og nysgjerrige til omverda.
- o Utvikla eit positivt sjølvbilde og sjølvtilit.
- o Visa ansvarleg deltaking i fellesskapet.

Å fremje danning skjer i nær forståing og samarbeid med barnas heim. Det skjer i samspel med omgjevnadane

og med andre, og her vidareformidlast verdiar, normer, tankar, uttrykk og handlingsmåtar. Me vektlegg samhald og solidaritet samstundes som det er viktig at individuelle handlingar og uttrykk skal verdsettast og fylgjast opp.

3.5 Barnehagen skal fremje læring

Personalet skal fremje læring ved:

- o Å møte barns undring på ein utfordrande og utforskande måte som dannar grunnlag for eit aktivt og utviklande læringsmiljø.
- o Å støtta opp om barns leik, utforskartrøng, interesse og læring.
- o Å tilrettelegge for at barn skal oppleve meistring kvar dag.
- o At barna skal oppleve å møte nye tema og situasjonar i barnehagen.
- o At barna skal få undersøkje, oppdaga og forstå samanhengar i den verda me bur i.
- o At barna skal få bruka heile kroppen og alle sansane.
- o Leggja til rette for at barna skal få bidra i læringsfellesskapet både for eiga og andre si læring.

Læringa vil vera prega av kvalitet i samspel mellom barn og personalet. Individuelle føresetnader er viktig, og me skal ha tilpassa lærings og utviklingsmuligheiter for alle barn. Me har laga progresjonsplanar som me brukar på dei ulike alderstrinna, men og med utgangspunkt i borna sitt modningsnivå.

Både språk og sosiale relasjonar har ei nær tilknytning til ulike læringsprosessar, og vi jobbar aktivt med det i barnehagen.

3.6 Progresjon

I barnehageløpet så følgjer det ein kontinuerlig progresjon i form av aktivitetar, forventningar, leik og utfordringar. Me synleggjer progresjonen til barna gjennom årshjulet for dei ulike aldersgruppene, og me har også eigne progresjonsplanar i idrettsdelen vår.

I kvardagen må me ta omsyn til kvart særskilt barn, og kva for noko føresetnader det enkelte barnet har. Me må leggje til rette for varierte og allsidige aktivitetar og leik, som legg grunnlaget for utfordringar, meistring og økt sjølvkjensle.

I barnehagen har me ein eigen idrettspedagog som lagar skreddarsydde planar, og legger opp til varierte aktivitetar som fremjer idrettsglede, samhold og meistringsopplevingar.

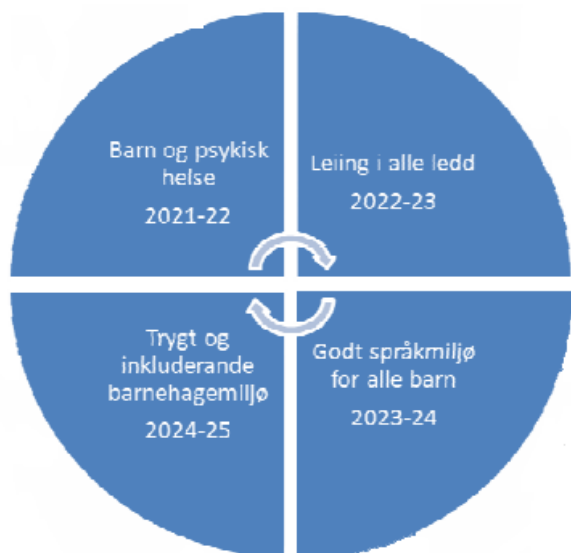
3.7 Tidleg innsats

«Tidleg innsats handlar om å gje barnet rett hjelp så tidleg som mogleg. Med tidleg innsats kan vi førebygge skeivutvikling, sosiale vanskar, lærevanskar og seinare fråfall i skulen. Årsakene kan vere mange og komplekse. For barnehagane er det viktig å ha god struktur og gode system for å fange opp og førebyggje ulike vanskar» (kvalitetsplan for barnehagar i Hå, 2021-2024).

I Varhaug idrettsbarnehage er me opptekne av et godt foreldresamarbeid til barnets beste. Me har ulike kartleggingar og observasjonar for å kunne gje barnet rett hjelp til rett tid. Me nyttar og ressursgruppemøter, spes.ped teamet og PPT som samarbeidspartnarar i dette arbeidet.

4 Utviklingsområde 2023/2024

Hå kommune har fire utviklingsområder som dei rullerer på.

Dette barnehageåret er det «godt språkmiljø for alle barn» som er utviklingsområde.

4.1 Godt språkmiljø for alle barn

Utviklingsområdet for komande barnehageår er «godt språkmiljø for alle barn».

«Barnehagen er ein sentral arena for utvikling av språk, kultur og identitet. Språket er ein føresetnad for utvikling av vennskap og deltaking i fellesskapet. Eit rikt språkmiljø byggjer på kompetente tilsette som forstår barna sine ulike uttrykksmønster, som kan gje støtte og utfordre barna til vidare utvikling. Språket som kommunikasjonsmiddel er eit reiskap for tenking og uttrykk for egne tankar og følelsar. Barnehagen skal ha kompetanse på å observere, dokumentere og vurdere språkmiljøet til det enkelte barn og til barnegruppa» (Kvalitetsplan for barnehager i Hå, 2021-2024).

Prosessmål:

- Ha kompetanse på ikkje-verbal kommunikasjon i møte med dei yngste barna.
- Ha kompetanse på å vere god samtalestøtte for barn.
- Ha kompetanse på barn si språkutvikling og systematisk bruk av ASK til alle barn.

Med utgangspunkt i prosessmåla, så ynskjer vi i Varhaug idrettsbarnehage å arbeide vidare med:

- Fremme eit rikt språkmiljø i barnehagen
- Legge til rette for ulike uttrykksmønster hos barna
- Nytte oss av ASK i kvardagen, og bruke bildestøtte som eit reiskap for å fremme kommunikasjon.

4.2 Inkluderande barnehage og skulemiljø

I Varhaug idrettsbarnehage skal me jobbe med eit inkluderande barnehagemiljø ved å:

- o Gi barna felles leikereferansar som reiskap for vennskap og inkludering
- o Ha små lekegrupper i kvardagen.
- o Nytte oss av prosessplanar for førebyggjande arbeid mot sosial utestenging/ mobbeåtferd.
- o Førebyggje, stoppe og følgje opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkingar og uheldige samspelmonster (utdanningsdirektoratet 2017: 23).
- o Personalet skal ha kjennskap til aktivitetsplikten, og vite korleis dei skal handle viss dei får kjennskap til barn som ikkje har eit trygt og godt barnehagemiljø.

4.3 Hakkebakkeskogen og sansane våre

Me vil bruke hakkebakkebakkeskogen som eit gjennomgåande tema for å jobbe med inkludering, vennskap og sansane våre. Sansane er eit verktøy for å erfare, læra og innhenta ny kunnskap. I Varhaug idrettsbarnehage jobbar me med sansane våre gjennom fysisk aktivitet heile året rundt. Sansar kan til dømes vere smak, lukt, høyrse, syn og berøringssansen.

Barna vidareutviklar motoriske ferdigheiter, kroppskontroll, koordinasjon og fysiske eigenskapar. Det er viktig for oss at barna skal oppleve meistring og glede utifrå deira føresetnader.

I det pedagogiske arbeidet så vil me koble sansane opp mot dei ulike dyra som vi treff igjen i hakkebakkeskogen.

Gjennom året vil barna ha erfart leik, hinderløyper, samarbeidsøvingar, ulike former for orientering, rørsle til musikk, bruk av naturen og ballaktiviteter.

5 Medverknad

Barnehagen har medverknad på ulike nivå, og her er nokre av dei mest sentrale.

5.1 Barns medverknad

Barna i Varhaug idrettsbarnehage skal få vera med å medverka i kvardagen i barnehagen i samsvar med deira alder og modenhet. Me vaksne i Varhaug idrettsbarnehage skal:

- vera medvitne på barns ulike uttrykksformar og alder, samt leggje til rette for individuelle føresetnader og behov.
- Sjå og visa interesse for kvart enkelt barn.
- Vera lydhøre ovanfor barns signaler og reaksjonar på det som skjer i barnehagen
- Organisere kvardagen ved å leggja til rette for at barn kan få uttrykka sitt syn.
- Gje barna moglegheit til å aktivt velje å vurdere innhaldet i barnehagekvardagen.
- Vere tydelige og ansvarsfulle vaksne som tar omsyn til kvart enkelt barn.

Rammeplanen (2017) seier blant anna dette om barns medverknad:

«Ein skal vektleggje synspunkta til barna i samsvar med alder og modenskap. Barna skal ikkje få meir ansvar enn dei er rusta til å ta»

Å ta barns medverknad på alvor inneber ein god kommunikasjon mellom personalet og barna, og mellom personalet og føresette.

5.2 Foreldresamarbeid

For å ivareta barnas behov er det viktig at barnehagen har eit godt samarbeid med barna sine føresette slik at behovet for omsorg, lek, læring og danning blir ivaretatt. Fokuset må alltid vera til det beste for barnet. Me har eit felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Foreldresamarbeidet skjer på individ- og gruppenivå.

Foreldresamarbeid på individnivå:

- jevnleg kontakt og dialog ved levering og henting
- to foreldresamtalar i året, ein om hausten og ein om våren.
- Vismaflyt (barnehagen sin kommunikasjonsplattform)

Foreldresamarbeid på gruppenivå:

FAU: Foreldrenes arbeidsutval. FAU skal være eit bindeledd mellom føresette, SU og barnehagen. FAU har blant anna ansvar for planlegging av nissefest og sommerfest kvart år. Dei bringar og inn sakar frå dykk foreldre, og er representantar for foreldregruppa.

SU: Samarbeidsutvalet i barnehagen har i oppgåve å følgje forskrifta til barnehageloven og vera eit rådgjevande, kontaktskapande og samordna organ for dei partar som på ulike måtar har eit ansvar for å byggje barnehagens drift og innhald. SU er blant anna med på å godkjenne årsplan, godkjenne budsjett og vere med i prosessar kring eventuelle endringar i barnehagedriften.

Me verdsett høgt eit godt samarbeid med føresette.

Nytt val av SU/FAU blir gjort i forbindelse med foreldremøte på hausten.

5.3 Trafikksikker barnehage

Hå kommune er ein trafikksikker kommune, og barnehagane er derfor forplikta til å ta trafikktryggleik på alvor.

Vi har utarbeida eigne rutinar for å ivareta sikkerheiten på tur, med elsyklar og med offentleg transport. Fokus på trafikktryggleik skjer gjennom turar og erfaringar vi gjer oss gjennom barnehageåret.

For å ha fokus på trafikktryggleik hos barna vil me at:

- o Barna får kjennskap til trafikkreglar for fotgjengarar.
- o Barna får kjennskap om bruk av sansane deira i trafikken.
- o Barna får kjennskap om bruk av bilbelte, sykkelhjelm og refleks

Når dykk foreldre parkerer på parkeringsplassen, så vil me at dykk rygger bilen inn. Då har dei betre oversikt når dykk skal kjøre ut frå parkeringsplassen igjen.

6 Overgangar

Ulike overgangar i barnehagen:

- når barn byrjar i barnehagen
- når barna bytter avdeling
- overgang mellom barnehage og skule.

6.1 Når barn byrjar i barnehagen

Me vil i samarbeid med føresette leggja til rette for at barna får ein god og trygg start. Me har eit foreldremøte for nye foreldre i mai kvart år. Her vil føresette få informasjon om barnehagen og tilvenninga.

Tilvenninga startar med besøksdagar. Foreldre kjem saman med barnet på besøk, nokre dagar i løpet av mai/juni. Etter at me starta med dette i 2017 ser me at dei nye barna er tryggare under oppstarten i barnehagen i august. Dei har fått sett barnehagen og blitt kjent/møtt personalet.

Alle føresette skal også ha ein oppstartssamtale i forbindelse med oppstart/tilvenninga av nye barn i barnehagen. Her vil me snakke om tema som familien, samspel, forventningar mm. Oppstartssamtalen gjer oss ei god moglegheit til å bli betre kjent med barna dykkar og legg grunnlag for vidare samarbeid me skal ha kring barna dykkar.

Dette har me vaksne fokus på når barnet begynner i barnehagen:

- lage gode rutinar, saman med foreldra, på levering og henting
- bygge ein god relasjon til barnet og foreldra.
- ha struktur og rutinar i kvardagen som skaper forutsigbarhet for barnet
- å gje barnet omsorg, tryggleik, nærleik, humor og grenser
- Me arbeider ut frå «trygghetsirkelen»: for at barna skal kunna oppleve meistring og utvikling må dei vaksne fungera som ein «trygg base», kor barna kan henta og få påfyll av støtte og omsorg.

Barna får tildelt ein primærkontakt/tilvenningskontakt når dei byrjar i barnehagen. Tilvenningskontakten er ein person som skal vere tett på barnet i tilvenningsperioden, og det skal vere ein trygg relasjon for både barnet og dei føresette. Vårt mål på sikt er at alle barna på ei avdeling skal bli trygge på alle vaksne som arbeider der.

6.2 Overgangar i barnehagen

Når barn bytter avdeling har me fokus på gjera overgangen så trygg som mogleg. Gjennom barnehageåret samarbeider me på tvers av avdelingane med blant anna felles frukost, fellessamlingar eller ved ulike markeringar/tradisjonar o.l. Nokre gonger samarbeider avdelingar på tvers og me er mykje saman om ettermiddagen. Me tenkjer at dette er med på å byggja gode relasjonar mellom vaksne og barn på tvers av avdelingane. Det kan vere med på å gje barna ein mjuk og trygg overgang mellom avdelingane. I tillegg har me eit ekstra fokus på overgangar internt i barnehagen i sommarmånadane juni og juli.

6.3 Overgangen mellom barnehage og skule

Me vil at overgangen til skulen skal verta så trygg og god som mogleg. Frå september har me skuleklubb i barnehagen. Her bruker me element frå leikbasert læring der me har fokus på fire kjerneområde; sosial kompetanse, sjølvregulering, språk og matematikk. Målet med skuleklubben er at barna i stor grad skal leika seg til læring i samspel med dei andre barna og vaksne. Det er viktig å få med at leiken alltid er fokusområdet. I januar startar me med skuleklubben, saman med Varhaug skule og dei andre barnehagane på Varhaug. Då møter barnehagebarna jamaldra barn, og læraren sin som dei skal ha i fyrste klasse.

Gjennom heile det siste året i barnehagen jobber me med at femåringane skal bli best mogleg førebudd til skulestart. Me har samla alle skulebarna på ei avdeling. I tillegg har me fokus på at dei er barnehagens eldste barn og dermed fungerer som kulturformidlarar.

I løpet av våren har me ein «overgangssamtale» med pedagogisk leiar, føresette og lærar i løpet av våren.

7 Samarbeidspartnarar

Me har både eksterne og interne samarbeidspartnarar i vår barnehage.

7.1 Samarbeid internt i barnehagen

I vår barnehage er me opptekne av å arbeida saman for å gjera kvarandre gode. For å halda oss fagleg oppdatert og gje kvarandre påfyll har me på lik linje med andre barnehagar i kommunen eit personalmøte på kveldstid i månaden. Dei pedagogiske leiarane har også eit møte i veka, for å sikre god kvalitet på tilbodet me gjer til barna. Annakvar veke har kvar avdeling ein time avsett til avdelingsmøte. Me har fagmøter for assistentane, slik at alle held seg fagleg oppdaterte. Me samarbeider dessutan på tvers av avdelingane i ulike samanhengar.

7.2 Samarbeid med eksterne instansar

Alle barnehagar i Hå kommune har eit ressursteam. Dette teamet består av pedagogane i barnehagen, representant frå PPT, barnevernet og helsestasjonen. Dette er eit tverrfaglig team som skal førebyggja og gje råd dersom det oppstår vanskelege saker heime eller i barnehagen. Teamet har cirka to møter i halvåret. Dersom foreldre ynskjer råd eller rettleiing kan dei få delta på desse møta. Skal barnehagen drøfta barn med namn på desse møta skal barnehagen innhente samtykke frå føresette først.

8 Dokumentasjon og vurdering

Me vil jamleg vurdere og utvikle det pedagogiske arbeidet. Me har jamlege evalueringar og refleksjonar på avdelingsmøter, personalmøter og fagmøter. Dette gjer me ved å analysere, reflektere, drøfte og sette mål ut ifrå barnehagens planar, rammeplanen 2017 og barnehageloven.

Personalet i Varhaug idrettsbarnehage vil lære av eigen praksis og bidra til å utvikla barnehagen som ei pedagogisk verksemd. For at me skal kunne gje barna eit godt og allsidig tilbod, er det viktig for oss å ha kunnskap om barnegruppa og det enkelte barns trivsel. Me vil derfor observere og vurdere barnas trivsel og allsidige utvikling med utgangspunkt i barnet som individ.